

СТАН УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ПРАКТИЦІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Гребеник Т.В., директор ПТ КІСумДУ

Становлення громадянського суспільства в Україні, залучення освіти до євроінтеграційних процесів зумовлює потребу в науковому підході до управління процесом громадянського виховання студентів.

Проблеми управління системою освіти є предметом посиленої уваги ряду дослідників: управління розвитком освіти вивчав Г.Балихін; інновацію в управлінні навчальним закладом – М.Гадецький; державне управління освітою – В.Гамаюнов; рефлексивне управління закладом освіти – Т.Давиденко та інші. Дослідження з моніторингу в управлінні освітніми закладами досліджувала О.Касьянова, Г.Єльнікова, Т.Лукіна та інші.

Не применшуючи значення теоретичних надбань з окресленої тематики, можна стверджувати, що досліджень з управління громадянським вихованням у вищій школі обмаль.

Одержані на констатувальному етапі педагогічного експерименту результати показали, що наявний рівень управління процесом громадянського виховання студентів вищого навчального закладу не достатньо сприяє підвищенню рівня громадянської вихованості студентської молоді.

У ході дослідження вперше розроблено модель управління процесом громадянського виховання студентів вищого навчального закладу: концептуальний компонент (підходи, закономірності, принципи, функції); процесуальний (методи, форми, організаційно-педагогічне забезпечення); оцінний (рівень управління процесом громадянського виховання: ситуативний, достатній, високий і фактори визначення: підготовленість, організація, результативність управління та рівень громадянської вихованості студентів: початковий, фрагментарний, сутнісний і критерії діагностування: когнітивний, аксіологічний, праксеологічний) та комплексно-цільову програму „Управління процесом громадянського виховання студентів вузу”, кваліметричну модель оцінки рівня управління процесом громадянського виховання студентів вищого навчального закладу, комп'ютерну програму визначення рівня громадянської вихованості

студентів, спеціальний навчальний курс для викладачів вищого навчального закладу «Громадянське виховання у вищій школі».

В результаті впровадження в практику вузів розробленої моделі управління процесом громадянського виховання та її організаційно-педагогічного забезпечення кількість суб'єктів з високим рівнем управління збільшилася на даному етапі в експериментальних групах на 2,5%, у контрольних відповідно на 0,7%, а приріст в експериментальних групах порівняно з контрольними дорівнює 2,5%-0,7% і складає 1,8%.

Кількість респондентів з достатнім рівнем управління в контрольних групах зросла на 4,2%, а в експериментальних – зменшилась відповідно на 1,7%. При цьому різниця між кількістю респондентів з даним рівнем управління в контрольних та експериментальних групах становить 10,9% порівняно з даними першого етапу формування експерименту. Відповідно на ситуативному рівні – на 10,2%. Спостерігається передбачувана в гіпотезі тенденція підвищення рівня управління завдяки запровадженню розробленої моделі управління. Кількість студентів, що мають сутнісний рівень громадянської вихованості, збільшилася на 2,2% у експериментальних групах та на 0,2% відповідно у контрольних.

Таким чином, при підвищенні рівня управління процесом громадянського виховання студентів вищої школи підвищується громадянська активність молоді та рівень сформованості її громадянської вихованості.

Зміна соціально-економічних умов та ідеологічних орієнтирів в Україні зумовлює подальші наукові розвідки щодо виокремлення структурних компонентів громадянської вихованості особистості.

ДОСВІД РОБОТИ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА НА ПЕРШОМУ КУРСІ ВНЗ I – II РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Галак К. М., викладач–методист
Політехнічний технікум КІ СумДУ

Перша зустріч класного керівника з групою відбувається 1 вересня. Дуже важливо, щоб ця зустріч не залишила студентів байдужими, а навпаки, зацікавила. Тому необхідно показати переваги навчання у